

התמודדות עם שגרת חינוך קודונה בקהילה הקיבוצית

אגף חינוך - התנועה הקיבוצית

נכתב על ידי אגף חינוך בתנועה הקיבוצית

תקציר מעודכן | 3.5.2020

עקרונות הפעלה

תפיסת החינוך הקהילתי בתקופת משבר מתמשך

- **תפיסת עבודה מערכתית** - מודל ההפעלה מיועד לחזק את החוסן הקהילתי באמצעות דשת קהילתית המאפשרת חזרה לשגרת חיים (גם אם היא חלקית ומשתנה)
- **למידה תוך כדי תנועה** - על מנת להתאים את הרצוי למצוי.
- **משאבים נתונים** - משאבי זמן ויכולות מוגבלים וצריך לתעדף - לא הכל יקבל מענה מידי.
- **הסברה** - מחויבות לשקיפות ושיתוף בקבלת החלטות
- **קשר ותקשורת** - איכות המענה הקהילתי קשורה בשיתוף ידע.
- **ביסוס מעגל שותפים** - מעגל שותפים קהילתי גדל הוא שיקבע את יכולת, קצב ואיכות ההתארגנות, רצוי שיהיה מבוסס אמון
- **כל תכנית היא בסיס לשינויים** - ידרשו התאמות במהלך הדרך, הנחיות, צוותים, מעבר מסגר לפעולה
- **בין רשמי לקהילתי** - מטרת החינוך הקהילתי היא לתת מענה משלים למסגרות החינוך הרשמי.

שכל ישר. גמישות. שיקול
דעת. אלו החיים שלנו,
ואנחנו יכולים וצריכים לעצב
אותם בהתאמה לקהילה
שלנו בשלושה שלבים:
**מיפוי, ציר חינוכי
ומענה קהילתי**

צוות חינוך קודונה קהילתי צחק"ק

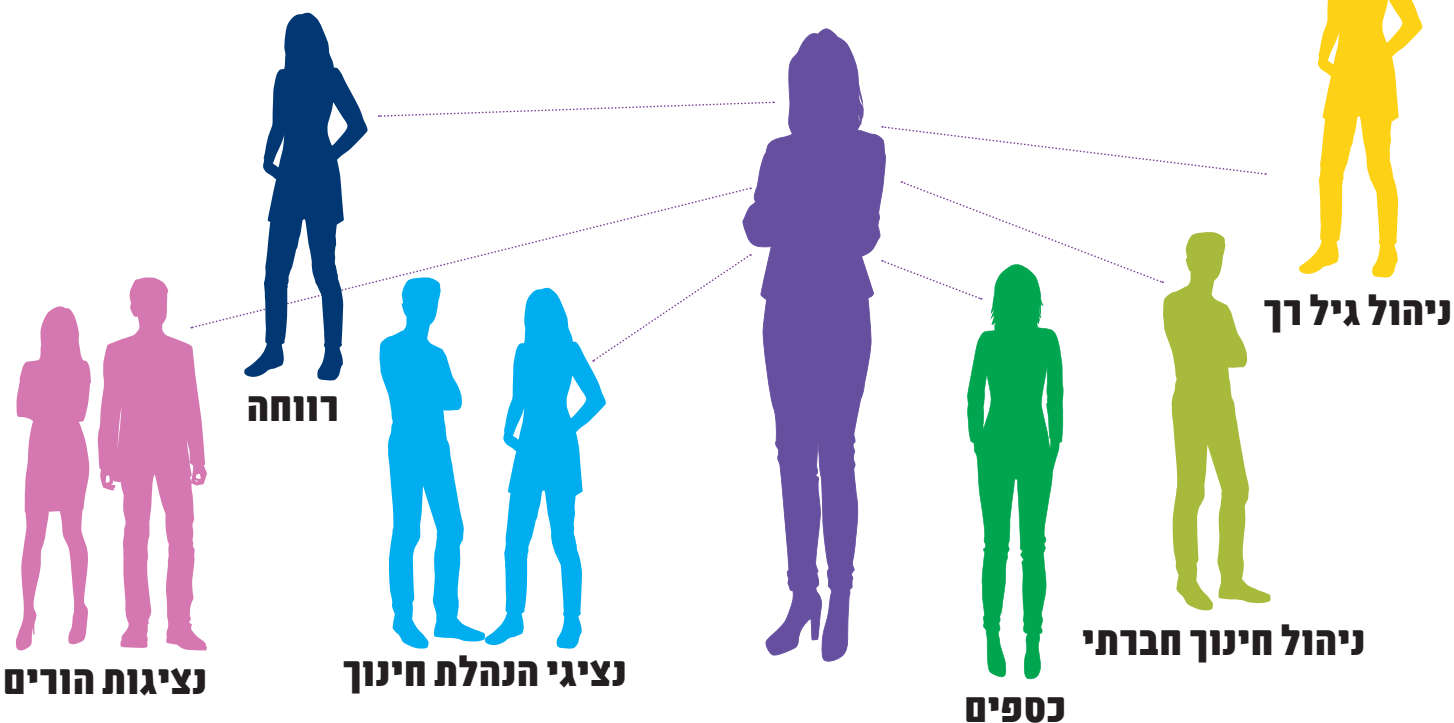
יושבת ראש צוות:

מנהלת קהילה ■ מזכירת קיבוץ ■ או כל חבר קהילה ■ שמקבל מינוי רשמי

ניהול בתקופת משבר דינמית
נעשה על ידי

צוות שותפים

שיכול לתת מענה
בזירות שונות ומגוונות

שלב ראשון

מיפוי מאפייני הקהילה והצרכים הקיימים

- מיפוי קבוצות הגיל והקטגוריות החברתיות
- איתור ומיפוי צוותי חינוך - זמינות ונוכחות בקיבוץ, צוות בחל"ת, אנשי חינוך אופציונליים בקהילה
- איתור המבנים ומקומות להתכנסות מעבר למעונות וגני ילדים עם סמל מוסד
- סימון כלל השטחים הידוקים כגון גינות/ דשאים / חצרות ציבוריות ושכונתיות
- איתור וגיוס המשאבים הכלכליים, הארגוניים והאנושיים העומדים לרשות הקיבוץ
- מיפוי כלל הקשרים החוץ קהילתיים - בית הספר האזורי, מועצה, מפקחים, תורמים פוטנציאליים
- מיפוי כלל הקשרים התוך קהילתיים ורתימתם למשימה הקהילתית - ועדות, מפעלים, נותני שירות
- אבחון ושרטוט כלל הצרכים מידיים והצרכים הצפויים בטווחי זמן ארוכים יותר
- גיוס כלל האמצעים הקהילתיים לשיתוף ציבור
- הורים שלא מעוניינים לשלוח את ילדיהם למסגרת חינוכית בשלב זה

שלב שני

קביעת הצירים החינוכיים בהם ניתן לעבוד

חשוב לזכור ולהבין שמתקיימת
למידה תוך כדי תנועה:
מה שלא עובד ניתן לשפר או
לשנות תוך כדי שמידה על
הנחיות משרד הבריאות

■ אגף מעונות יום

■ משרד החינוך גני הילדים

■ מענה קהילתי

■ חינוך מיוחד

■ משרד החינוך בתי הספר

■ מענה פרטני

■ מענה קהילתי משלים מלידה עד 18

שלב שלישי

התאמות למתן מענה חינוכי קהילתי

- התאמת הצרכים השונים והמגוונים של הילדים והמשפחות למענה הקהילתי
- התאמת המענה לגילאים השונים
- התאמה לחינוך המיוחד וצרכים מיוחדים
- הפורמלי והלא פורמלי
- שעות פעילות
- הזנה/הסעדה
- מבנה ארגוני אופרטיבי שמאפשר מענה קהילתי על ידי צוות פנים קיבוצי
- הדרכה מקצועית ותמיכה רגשית לצוותים
- הצורך של הורים לעבוד והיכולת שלהם להתנדב במקביל.
- ניהול, תחזוקה והתאמת המתנדבים לצרכים השונים
- נהלים פנים קיבוציים לשמירה על כלל הקהילה
- מבנים חלופיים ללא סמל מוסד ובבעלות הקיבוץ המאפשרים התכנסות על פי נהלי משרד הבריאות

תפקיד יושב.ת ראש צוות חינוך קורונה קהילתי

לקיים קשר עם גורמי
חוץ ופנים כגון מועצה
אזורית, תנועה קיבוצית,
שיתוף ציבור, ועדות
ונותני שידותים בקיבוץ,
יעוץ משפטי

לקבוע מטרות
ויעדים

לזמן ישיבות
קבועות ולנהל
אותן

להתאים את
המענה הקהילתי
למשאבים
הקיימים - כלכליים
ואנושיים

להוביל היערכות
מיטבית של מענה חינוכי
קהילתי על פי נהלי
המשרדים השונים

לנהל את צוות
השותפים
ולתכלל את ניהול
המשימות

תפקיד מנהל.ת הגיל הרוך

- מיפוי צרכי המשפחות והצוותים
- היכרות ולמידת ההנחיות ונהלים המשתנים והתאמת ההיערכות הקהילתית לדרישות
- ניהול והכשרת הצוותים
- הערכות לקראת כל שינוי בדמת צוותי החינוך, מבנים, נהלים וקבוצות התייחסות כגון גיל הילדים ומשפחות
- שיתופי פעולה עם החינוך החברתי
- חלוקת הילדים לקבוצות על פי נהלי משרד הבריאות - מומלץ לאחד משפחות לאותם ימי פעילות
- תיאום סדר יום ויצירת עוגנים חינוכיים מערכתיים
- הנגשה של מענה פדגוגי ורגשי - לכלל מעגלי התייחסות בקהילת הגיל הרוך
- תאום מול ספקים שונים כגון חומרי הגיינה ונקיון, מזון
- קשר ישיר עם מנהלת גיל רוך רשותית, פיקוח, הדרכה
- שיתוף הורים

תפקיד מנהל.ת החינוך החברתי קהילתי

- מיפוי צרכי המשפחות והצוותים
- היכרות ולמידת ההנחיות ונהלים המשתנים והתאמת ההיערכות הקהילתית לדרישות
- לבנות את מודל ההפעלה בהתאמה לילדים ולנוער, ובהתאם לחלוקת קבוצות הלימוד בבתי הספר
- הערכות מבנים
- לרתום את הצוות החינוכי המקצועי והמתנדב וללוות את עבודתו במודל ההפעלה המשתנה
- לאגום ידע ממערכות אחרות ולשלב במודל ההפעלה המקומי
- איתור וליווי המשפחות והפניה לתמיכה בערוצי התמיכה הקהילתיים
- קשר עם מחלקת הילדים והנוער במועצה
- לרתום את הנערים ונערות לעשייה קהילתית בהתאם לנהלים
- שיתוף הורים

נציגים מתחום רווחה וניהול כספים

נציג מערך הרווחה בקהילה, נותן מענה רגשי ובריאותי במידת הצורך ומלווה את מנגנון ההפעלה. ביכולתו להפנות משפחות למעגלי התמיכה הקהילתיים או המועצתיים.

מודל הפעלה שונה מהשגרה הקהילתית: חשוב לנהל את הקצאת המשאבים הקהילתיים ומשפחתיים (במידה ומתאפשר) באופן רציף וככל שנדרש ליזום וליצור תיעדוף משאבי קהילה לטובת יצירת מענה קהילתי.

נציגות הנהלת החינוך וההורים

מטרת ההיערכות הקהילתית היא לתת מענה למשפחות, המבוסס על אמון ושותפות. על כן יש חשיבות שקול ההורים, כשותפי דרך בהיערכות הקהילתית, ישמע וילקח בחשבון.

יש לזכור כי ל"קול ההורי" יש גוונים שונים ומשתנים - מומלץ לשלב הורים אשר עיסוקם המקצועי הוא מתחומי החינוך, הרווחה או הטיפול

